

dosarul nr.3ra-516/19

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Sv.Ghercavii)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu.Grosu, A.Garbuz, A.Ciobanu)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Procuratura municipiului Bălți,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Procuraturii municipiului Bălți cu privire la încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care a fost respins apelul declarat de Procuratura municipiului Bălți și a fost menținută hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central

c o n s t a t ă

La data de 7 martie 2018 Gordaș Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii municipiului Bălți cu privire la încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 23.03.2017 s-a adresat Procuraturii mun. Bălți cu o cerere, prin care a solicitat eliberarea copiei autentificate a adresării Procuraturii mun. Bălți către Consiliul executiv al municipiului Bălți cu privire la eliberare extrasului din Registrul Asociațiilor Obștești Locale, precum și a extrasului cu scrisoarea de însoțire din numele Consiliului mun. Bălți.

A menționat că în termenul stabilit de Legea privind accesul la informație, reclamantul nu a primit răspunsul la petiția din 23.03.2017, însă în adresa sa a parvenit o scrisoare cu nr.01-02/17-2911 din 11.04.2017 semnată de procurorul Tatiana Naduleșneac, procuror în Procuratura municipiului Bălți în care s-a făcut trimitere la un pseudo-document numit extras din Registrul Asociațiilor Obștești Locale.

A susținut reclamantul că s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii mun.Bălți prin care a solicitat obligarea pârâtului de a-i furniza informația solicitată a cererii din 23.03.2017 și anume: copia autentificată a adresării organului procuraturii către Consiliul executiv al municipiului Bălți cu privire la eliberarea extrasului din Registrul Asociațiilor Obștești Locale, a extrasului respectiv cu scrisoarea de însoțire a Consiliului, acțiune care a fost admisă de către instanța de judecată.

A mai indicat că conform art.18 alin.(2) a Legii contenciosului administrativ, în cazul în care adjudecarea pagubei nu a fost solicitată concomitent cu anularea actului administrativ, cererea de despăgubiri este adresată instanței de drept comun competente în termenul general de prescripție, prevăzut de Codul civil.

A considerat că în acțiunea inițială nu a solicitat încasarea prejudiciului moral, însă reieșind din procedura și timpul în care se execută hotărârea nr.3- 91/17, este nevoit de a solicita încasarea prejudiciului moral.

A solicitat reclamantul încasarea din contul Procuraturii municipiului Bălți a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Procuratura mun. Bălți în beneficiul lui Gordaș Igor prejudiciul moral în cuantum de 1 000 de lei. În rest acțiunea s-a respins.

Prin decizia din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Procuratura municipiului Bălți și s-a menținut hotărârea din 5 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că în conformitate cu prevederile art.23 al. 1) din Legea privind accesul la informație, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

În conformitate cu art. 25 alin.(3) și (4) a Legii contenciosul administrativ în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile. Mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanța de contencios administrativ, independent de prejudiciul material în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul de vinovăție a pîrîtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luîndu-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Conform art. 24 al Legii privind accesul la informație, în funcție de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul la informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntîrziată a cererii solicitantului, iar conform Legii contenciosului administrativ reclamanții pot pretinde și încasarea prejudicului moral.

Conform art. 1422 alin.(1) Cod Civil al RM, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihic sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform prevederilor art. 1423 alin.(1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate de gradul de

vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoana vătămate. Conform alin.(2) caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Totodată, instanța de apel a considerat că suma indicată în acțiune în mărime de 10 000 lei este exagerată la stabilirea cuantumului compensației bănești pentru prejudiciul moral cauzat, astfel suma de 1 000 lei constituie o satisfacere echitabilă pentru prejudiciu moral suportat de către reclamant/intimat.

Prin recursul depus la 7 martie 2019 Procuratura municipiului Bălți a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale la 11 ianuarie 2019 (f.d.72), astfel recursul declarat la data 7 martie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Procuratura municipiului Bălți nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Procuratura municipiului Bălți nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Procuratura municipiului Bălți se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valeriu Doagă

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru